

Stadionøki fyri alla oynna

— Vit eiga at ganga saman um eitt stadionøki fyri alla oynna. Ítrótturin er stórur partur av tí føroysku mentanini í dag, og tí er at skapa honum bestu møguleikar, segði Hans Jørgensen í røðu síni, tá hann seinasta vikuskifti setti Vestanstevnuna.

Vit føroyingar eru frá araldstíð komnir saman til gaman og álvara. Sagan sigur okkum frá stevnum bæði í Tinganesi og aðra staðni í oyggjunum. Hetta var partur í mentan føroyinga.

Vit hoyra og lesa um, at bygdur í ávisum økjum vóru gestir hjá hvørjum

øðrum ávisar dagar um árið. Hetta var í vetrarhálfvuni — í dansitíðini. Vit vita eisini um, at ávisir bólkar komu saman í heimbygdini til ymisk gildi — neytakonugildi, bátsgildi o.s.fr.

Alt hetta týðir uppá, at føroyingar hildu saman sum fólk og hava havt

trondt til at hittast.

Seinni — ella síðsta fjórðingin av síðstu öld, tá tjóðskaparrørslan og fráhaldsrørslan fóru at gera vart við seg her á landi —

tóku landsmenn okkara tann síð upp at skipa fyri fólkafundum ymsa staðni í landinum. Hesir fólkafundir høvdu síni ávisu

endamála. Tey, sum skipaðu fyri, vildu bjarga tí føroysku fólkasálini — ansinum fyri natúrni, serstøku føroysku mentanini og ikki minst føroyska málinum, sum var við at fara fyri bakka. Eitt annað stórt vandamál var tann ovurhond stóri drykkiskapur, sum var um at koma tjóðini í størar trupulleikar.

Fólkafundirnir og tjóðskaparrørslan sum heild bjargaði føroysku tjóðini undan undirgangi.

Tíðin stendur ikki í stað — fólkafundirnir skuldu hava meira kjót.

Í 1888 funnu vestanmenn uppá at skipa fyri fyrstu fólkafundar- og ítróttarstevnu í Føroyum. Vestanmenn vóru tá vestursíðan av Streymoy, Koltur, Hestur og

Skopun og sjálvsagt Vágur og Mykines.

Henda fyrsta bygðastevna var í Miðvági Jóansøkdag.

Byrjað var við kappróðri kl. 9 um morgunin. Síðan var fólkafundur.

Kl. 4 Kapprenning. Runnið var 1500 alin go 800 alin.

Har var langlop, kappkastning við steini og har var sett fót á teig.

Dómsnevndin til hesar leikir hevði hesa manning:

Hans Christoffur Joensen, Joen Heinesen, Olivar Haraldsen og Jacob Jacobsen úr Miðvági.

Zacharias Nielsen og Joen F. Jacobsen úr Sandavági.

Úr ungmannafelagnum Sólarmagn sum umfataði bygdinar uttan um Hestfjörð vóru Sverri Patursson úr Kirkjubø og Joen J. Zachariasen úr Hesti.

Teir ymsu leikirnir fóru fram á sandinum allur uttan kappróðurin sjálvi, hann var á vanni.

Í lýsingini um kappróðurin stóð: Teir, sum vilja geva seg til kappróður, mugu melda seg fyri einum av dómarnavnini áðrenn kl. 8 Jóansøkmorgun. Allir fullmannaðir bátar, bæði stórir og smáir, kunnu lut taka.

Teinurin at rógva var ein fjórðingur, og eitt tiggjumannafar úr Koltur, mannað við koltursmonnum og skopungum vann róðurin við 10 min. og 30 sek.

Norðuri í Klaksvík hava tey just hátíðarhildið 50 ára dagin fyri fyrstu Norðoyarstevnuna, meðan vágbingar hildu teirra 60 ára dag fyri fyrstu Jóansøkuni í Vági. Vit kunnu í ár á

hesi Vestanstevnu hátíðarhalda 85 ára dagin fyri fyrstu Vestanstevnu í Miðvági á Jóansøku 1899.

Fyrst í okkara öld stovnaðu Vágamenn teirra egnu ítróttarfeløg: MB, SIF og SI. Hesi leiktu á sandinum hjá hvørjum øðrum móti hvørjum øðrum, og vágalíðni leikti eisini móti hinum liðunum í landinum tá, t.d. HB og TB.

Í 1945 var aftur stevna í Vágum. Hesaferð varð hon kallað Vágastevna. M.a. Hans Martin Thomassen, sáli og Hansina Perstein, sála skipaðu fyri.

Hesa stevnu minnst nógv fólk sum góða og undirhaldandi. M.a. var riðil kapp — tíðirnar havi eg ikki — men neyvnan vóru tær eins góðar, sum tær munnu fara at vera í morgin.

Kappróðurin var tá á vatninum.

Vágastevnan var nú havd regluliga, hvørt summar. Hon skifti millum Sandavág, Sørvág og Miðvág. Seinni kom Vestmanna uppi, og stevnan fekk navnabroyting til Vestanstevnan.

Vit um meðal aldur minnst nakrar av teim bátum, sum plagdu at vera mannaðir á Vágastevnu her í Miðvági — serstakliga vóru tað grindabátarnir 8 mannaferini Friggjarin, Ryggsbáturin, Súsá, Ørvur og Kirkjabáturin.

Vit minnst sjálvsagt eisini MB manslíðið og kvinnuhondbólið liðið Ternuna, sum gjørd seg galdandi m.a. á stevnunum.

Í 1957 fingu miðvingar sín fyrsta veruliga kapp-

